การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถค้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนหนองขามวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการ สุ่มแบบกลุ่ม (Custer Random Sample) จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 124 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัยเป็นแผนการจัดการเรียนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นกำหนดสิ่งที่ ค้องการวิเคราะห์ 2) ขั้นกำหนดข้อสงสัยหรือปัญหา 3) ขั้นกำหนดหลักการ 4) ขั้นจำแนก แยกแยะ 5) ขั้นสรุปและนำเสนอจำนวน 12 แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัด ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ วัดความสามารถของ นักเรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสังเกตและระบุปัญหา ด้านการจำแนกแยกแยะ ด้านการ เปรียบเทียบ และด้านการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าฉลิ่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ร้อยละ (Percentage) และค่าที่ t test

ผลการวิจัยสรุปว่า ความสามารถค้านการคิควิเคราะห์ของนักเรียนระหว่างเรียน ที่เรียน ค้วยกระบวนการคิควิเคราะห์โดยใช้นิทาน เพลง และ ข่าวเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.95 8.62 และ 8.83 ตามลำคับ แสดงว่า การจัดการเรียนด้วยกระบวนการคิควิเคราะห์ ทำให้นักเรียน สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีคุณภาพในระคับดีเยี่ยม และผลการเปรียบเทียบความสามารถค้านการ คิควิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ .01 แสดงว่า การเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิควิเคราะห์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทำให้นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถค้านการคิควิเคราะห์สูงขึ้น

The purpose of the present research was to study and compare analytical thinking ability of grade-6 students before and after the instruction through analytical thinking process. The sample consisted of 30 grade-6 students in Nongkam Wittayakarn School, under the Office of Khon Kaen Educational Service Area 5, during the first semester of the 2008 academic year. The students were selected through a cluster random sampling from the population of 124 students. The tools used for the study comprised of 1) 12 lesson plans consisting of 5 steps of the prescription of things to be analyze, the prescription of problems, the prescription of procedures, the classification or analysis, and the conclusion and presentation, and 2) a 40-item analytical thinking ability test with 4 multiple choices. The test was designed to measure the students' 4 aspects of ability, i.e. the ability to observe and identify problems, to analyze, to compare, and to connect factors. The collected data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation, and a t-test.

The findings showed that the students' mean scores of achievement on analytical thinking ability during lessons through analytical thinking process by using story telling, music and news of events were 8.95, 8.62 and 8.83, respectively. This indicates that analytical thinking process of instruction had enabled the students to think analytically at the "excellent" level. Furthermore, the 'tudents' posttest analytical thinking ability was significantly higher than their pretest one at the .01 'enificance which indicates that learning Thai language strand through analytical thinking 'd grade-6 students' analytical thinking ability to a higher level.